

תוכנית מוסמך במנהל עסקים – הסביבה המשפטית של ניהול עסקים

תקופת לימודים ותאריכים: 18 ביולי 2019 – 12 בספטמבר 2019

מספר הקורס: 209.4100

שם הקורס: הסביבה המשפטית של ניהול עסקים

מרכז אקדמי: ד"ר פאינה מילמן-סיון

דואר אלקטרוני: fmilmansivan@gmail.com

עוזר הוראה: אריאל הראל ורותם דנוביץ'

דואר אלקטרוני: arielharel7@gmail.com; rotemdunowicz@gmail.com

מטרות הקורס

מטרת הקורס היא להעניק למנהלות ומנהלים היכרות כללית עם עולם המשפט ועם השפעותיו האפשריות על ניהול עסקים בימינו. במהלך הקורס יוצגו תחומי משפט שונים אשר להם השפעה ישירה ומהותית על משמעותן של החלטות שמנהלים ומנהלות מקבלים יום יום, שעה בשעתה, אגב מילוי תפקידם בתאגיד. תחום המשפט, כתחומים מקצועיים אחרים, מצריך שימוש בשפה ובלוגיקה ייחודיות, והשגת שליטה ובקיאיות ברזיו מחייבת חינוך משפטי שיטתי ומעמיק. אף על פי כן, גם מסגרת מצומצמת יכולה להעניק היכרות בסיסית עם צורת החשיבה המשפטית. למעשה, חשיפה כזו לאופן החשיבה המשפטי ולעקרונות הבסיס של התחומים המשפיעים ביותר על ניהול העסקים הינה מתבקשת בעולמנו, שבו מהפכת המידע הפכה את המשפט לזמין ונגיש יותר לכולנו - עסקים וצרכנים גם יחד. במהלך המפגשים השונים בקורס ישאפו המרצים להציג את מושגי היסוד והנחות היסוד של התחומים שבגדר מומחיותם. הצגה זו תקנה למנהלים כלים לאפיין בעיות משפטיות בזמן אמת, להבין מהם התחומים המשפטיים שבהם עשויה להימצא התשובה לבעיות אלה, היכן ומתי פנייה לייעוץ משפטי או להתדיונות משפטית הינה מתחייבת ומתי ייתכן שניתן לחסוך אותה, ומהם המקורות המשפטיים העיקריים שיחלשו על פתרון של הבעיות.

חשוב להבין כי בשל היקפן המצומצם יחסית של כל אחת מהסקירות שתינתנה במסגרת הקורס, אין בכוחו להוות תחליף ללימודי משפט או להקנות מיומנות לעיסוק עצמאי בתכנים משפטיים (לא כל שכן ייצוג משפטי שעל פי חוק ייוחד לעורכי דין). תכליתו העיקרית של הקורס היא, כאמור, אחרת: להרחיב את המודעות של המנהל והמנהלת לסיכונים המשפטיים העשויים להתייבב בדרכם, לתת להם כלים לזהות את אופי הסיכון או הבעיה (או דווקא יתרון או כוח הגלום במצב עסקי נתון), לזהות צורך בפנייה לייעוץ משפטי, ולהיות מסוגלים להציב בפני הגורם המשפטי שאלות רלבנטיות, מאתגרות וביקורתיות. כל זאת, מתוך מעורבות והבנה רבות יותר של הסביבה המשפטית של ניהול העסקים.

תוכני הקורס ואופיו המתודולוגי

היות שהקורס מבקש להקיף שורה של תחומי תוכן משפטיים שונים, יועבר הקורס על ידי מספר מרצים, לפי תחומי מומחיותם. כל שיעור יארך כשלוש שעות אקדמיות ויעסוק בתחום תוכן אחד, כפי שיפורט להלן.

1. מבוא למשפט – ד"ר פאינה מילמן-סיון (18.7)
2. דיני מיסים – ד"ר לימור ריזה (25.7)
3. דיני חוזים – פרופ' יונתן יובל (1.8)
4. סייבר וקניין רוחני – ד"ר אלדר הבר (8.8)
5. דיני נזיקין – גב' רינה פיקל (15.8)
6. דיני חברות – פרופ' מיכל גל (22.8)
7. הגבלים עסקיים – פרופ' מיכל גל (5.9)
8. דיני עבודה – ד"ר פאינה מילמן-סיון (12.9)
9. בחינה מסכמת

דרישות הקורס והרכב הציון הסופי

דרישות הקורס כוללות:

- חובת נוכחות בשיעורים (שתיאכף).
- הכנת חומרי הקריאה לקראת כל שיעור (נדרשת לשם הצלחה במבחן המסכם).
- עמידה במבחן מסכם (פרטים על אופי הבחינה יימסרו על ידי המרכז האקדמי).
- הציון יבוסס במלואו על הבחינה המסכמת (100%). פרטים על אופי הבחינה יימסרו ע"י רכז התכנית.

שיעור ראשון:

מבוא למשפט 15:00-18:00

ד"ר פאינה מילמן-סיון

מקורות המשפט הישראלי

ד"ר פאינה מילמן-סיון

חומר חובה:

- חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו
- חוק יסוד: חופש העיסוק
- חוק יסוד: השפיטה
- חוק יסודות המשפט, התש"ס-1980

שיעור שני:

דיני מיסים 15:00-18:00

ד"ר לימור ריזה

חומר חובה:

- פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 ס' 1, 2, 17, 28(א)-(ב), 32(1), 89(א).
- פסק דין ע"א 9187/06 מגיד נ' פקיד שומה פתח תקווה (נבו, 2009): פסקאות 1-5 (רקע עובדתי), 16-31 (דיון) וכן פסקה 39 (הכרעת פסה"ד) של השופט דנציגר.

שיעור שלישי:

דיני חוזים: עקרונות כלליים

15:00-18:00

פרופ' יונתן יובל

נושאי השיעור:

(1) כריתת חוזה; חוזה הנוגד את תקנת הציבור.

(2) תרופות בשל הפרת חוזה – אכיפה, ביטול ופיצויים.

חומר קריאה:

ביחס לכל אחד מפסקי הדין בררו לעצמכם: מהי הדילמה העיקרית שפסק הדין מעלה? מהן שתי האופציות העיקריות שבית המשפט מתלבט ביניהן? ולמה אין לשאלות הללו פשוט תשובה ברורה בחוק?

- חוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973. כדאי להשקיע זמן בעיון כללי בחוק ובמבנהו. בשיעור נעסוק בסעיפי פרק א (1-12) וסעיפים 30-31.
- חוק החוזים (תרופות) התשל"א-1971. המלצה זהה. נעסוק בסעיפים 1-3, 6-7, 10-11 ואם נספיק, 14.
- ע"א 290/80 ש.ג.מ. **חניונים בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד לז(2) 633 (1983). קראו את תאור המקרה בפתיחת פסק הדין ואת פסקה 4 לפסק דינו של השופט בד.
- ע"א 6222/97 **טבעול (1993) בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 145 (1998). קראו את תאור המקרה בפתח פסק הדין ואת פסק דינה של השופטת דורנר.
- ע"א 509/83 **דוד נ' יאסין**, פ"ד מא(4) 651 (1987). קראו את תאור הסכסוך בפתח פסק הדין ואת פסקאות 6-7 לפסק דינו של השופט חלימה.

שיעור רביעי:

קניין רוחני וסייבר

15:00-18:00

ד"ר אלדר הבר

חומר חובה:

- חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007, ס' 20-1, 53-33, 63-62.
- פקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972.
- חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967, ס' 10-1, 20-17.
- חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999, ס' 13-1.
- חוק המחשבים, תשנ"ה-1995.
- חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981.
- חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), תשס"ח-2007.
- פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, ס' 24-23.
- מיכאל בירנהק "משפט המכונה: אבטחת מידע וחוק המחשבים" שערי משפט ד(2) תשס"ו.

חומר רשות:

- Frank H. Easterbrook, Cyberspace and the Law of the Horse, 1996 U. Chi. L. Forum 207 (1996).

שיעור חמישי:

דיני נזיקין 15:00-18:00
גב' רינה פיקל

חומר חובה:

- דנ"א 7794/98 משה נ' קליפורד, פ"ד נז(4) 721, פסקאות 1-21 לפסק דינו של השופט אנגלרד ופסקאות 8-18 לפסק דינו של השופט אור (2003).
- רע"א 1272/05 כרמי נ' סבג (פורסם בנבו, 2.12.2007).
- פקודת הנזיקין [נוסח חדש] סעיפים 1-7, 35, 63.
- חוק האחריות למוצרים פגומים, תש"ס-1980.
- חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000 סעיפים 1-5.
- חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975 סעיפים 1-3.
- סעיפים 1-15 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965.

שיעור שישי:

דיני חברות 15:00-18:00
פרופ' מיכל גל

חומר חובה:

- חוק החברות, תשנ"ט-1999: סעיפים 4-6, 11, 46-49, 57, 92, 120, 192-193, 253-254, 345-א-345לג

חומר רשות:

- ת.צ. (כלכלי) 11-01-26809 כהנא נ' מכתשים אגן תעשיות בע"מ (טרם פורסמה; ניתנה בתאריך 15.5.11)
- תנ"ג (כלכלית) 14-03-13663 ניומן נ' פיננסיטק (טרם פורסם; ניתן בתאריך 15.5.24), פסקאות 1-27, 47-62, 70-133
- תנ"ג (מחוזי מרכז-לוד) 12-09-10466 אוסטרובסקי נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ (טרם פורסמה; ניתנה בתאריך 9.8.15), פסקאות 1-42, 47-62
- רע"א 4024/14 אפריקה ישראל להשקעות בע"מ נ' כהן (טרם פורסם; ניתן בתאריך 15.4.26)
- זוהר גושן "בעיית הנציג כתיאוריה מאחדת לדיני התאגידים" ספר זיכרון לגואלטירו פרוקצ'יה – חיבורי משפט (תשנ"ז) 239.

שיעור שביעי:

דיני הגבלים עסקיים 15:00-18:00
פרופ' מיכל גל

חומר חובה:

- חוק התחרות הכללית, התשמ"ח-1988: סעיפים 1 – 31, 47 – 50.ד.

שיעור שמיני:

15:00-18:00

דיני עבודה

ד"ר פאינה מילמן-סיוון

חומר חובה:

- חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, סעיפים 1, 10, 16, 20, 22, 25, 30.
- חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988, סעיפים 1-2, 2א, 6, 8-10, 15, 16.
- חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, סעיפים 1-11.
- חוק הודעה מוקדמת לפיטורים ולהתפטרות, התשס"א-2001, סעיפים 1-10.